

STICHTING BEDRIJFSPENSIOENFONDS
VOOR DE AGRARISCHE EN
VOEDSELVOORZIENINGSHANDEL

**STICHTING BEDRIJFSPENSIOENFONDS VOOR DE
AGRARISCHE EN VOEDSELVOORZIENINGSHANDEL**

**Verrijn Stuartlaan 1e
2288 EK Rijswijk**

**Postbus 3144
2280 GC Rijswijk**

**Telefoon: 070 – 3381020 www.bpfavh.nl
Fax : 070 – 3503532 info@bpfavh.nl**

PENSIOENREGLEMENT MIDDELLOON

PER 1 JANUARI 2018

INHOUD

Artikel 1.	Begripsomschrijvingen	3
Artikel 2.	Aanvang en einde van het deelnemerschap	5
Artikel 3.	Pensioenaanspraken	6
Artikel 4.	Pensioengevend salaris en pensioengrondslag	7
Artikel 5.	Deeltijd dienstbetrekking	8
Artikel 6.	Ouderdomspensioen.....	9
Artikel 7.	Verevening van ouderdomspensioen na echtscheiding	9
Artikel 8.	Partnerpensioen.....	10
Artikel 9.	Bijzonder partnerpensioen na echtscheiding of beëindiging gezamenlijke huishouding..	11
Artikel 10.	Wezenpensioen	11
Artikel 11.	Premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid	12
Artikel 12.	Financiering van de pensioenregeling	13
Artikel 13.	Kortingsbepaling	14
Artikel 14.	Informatieverstrekking door belanghebbenden	14
Artikel 15.	Informatieverstrekking.....	15
Artikel 16.	Beëindiging van de deelneming.....	19
Artikel 17.	Vrijwillige voortzetting	20
Artikel 18.	Waardeoverdracht	21
Artikel 19.	Vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen	21
Artikel 19A.	Deeltijdpensioen.....	24
Artikel 20.	Omzetting van ouderdomspensioen in partnerpensioen	23
Artikel 21.	Omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen	24
Artikel 22.	Omzetting van ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen.....	25
Artikel 23.	Variatie in pensioenuitkeringen.....	25
Artikel 24.	Voorwaardelijke toeslagverlening	25
Artikel 25.	Uitbetaling van de pensioenen.....	26
Artikel 26.	Vervreemden en prijsgeven van pensioen	26
Artikel 27.	Afkoop van pensioen	27
Artikel 28.	Vrijstelling van de verplichting tot deelneming.....	28
Artikel 29.	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren.....	28
Artikel 30.	Aanvullende regeling voor ouderdoms-, partner- en wezenpensioen	31
Artikel 31.	Fiscale maximering	31
Artikel 32.	Glijclausule.....	31
Artikel 33.	Onvoorziene gevallen en beslechting van geschillen	32
Artikel 34.	Datum inwerkingtreding	32
Bijlagen: 5		

Pensioenreglement op basis van een uitkeringsovereenkomst met opbouw partnerpensioen.

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit pensioenreglement zijn naast de begripsomschrijvingen van de statuten, waarvan sommige hieronder worden aangehaald, de volgende begripsomschrijvingen van toepassing:

- a. Agf-sector:
groothandel in aardappelen, groenten en fruit zoals gedefinieerd in de Verplichtstelling voor de groothandel in aardappelen, groenten of fruit d.d. 29 oktober 1964/nr. 67225, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 april 2015.
- b. Aspirant-deelnemer:
de werknemer in dienst van de werkgever, die jonger is dan de toetredingsleeftijd en een partner en/of kind heeft.
- c. Beëindiging van de gezamenlijke huishouding:
beëindiging van het samenlevingsverband dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer met diens partner voert door het opheffen van de gezamenlijke huishouding, anders dan door overlijden of het aangaan van een huwelijk of geregistreerd partnerschap door de (gewezen) deelnemer en/of zijn partner.
- d. Bestuur:
het bestuur van de stichting.
- e. Deelnemer:
de werknemer die in deze pensioenregeling is opgenomen.
- f. Deelnemingsjaren:
perioden als bedoeld in artikel 10ab van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.
- g. Dienstjaren:
de jaren waarin de werknemer in dienstbetrekking staat tot een werkgever doorgebracht tussen de toetredingsleeftijd en de pensioeningangsdatum.
- h. Echtscheiding:
einde van het huwelijk door echtscheiding of ontbinding na scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het bij de burgerlijke stand geregistreerde partnerschap.
- i. Echtscheidingsdatum:
de datum waarop
  - de beschikking of het vonnis van echtscheiding of ontbinding; of
  - de verklaring van het met wederzijds goedvinden eindigen van het geregistreerd partnerschap is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.
- j. Eieren-sector:
groothandel in eieren zoals gedefinieerd in de Verplichtstelling voor de groothandel in eieren d.d. 10 februari 1965/nr. 63352, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 april 2015.
- k. Einddatum:
de datum waarop de gezamenlijke huishouding (anders dan door overlijden) is beëindigd volgens een door de (gewezen) deelnemer en zijn gewezen partner ondertekende schriftelijke verklaring.

Onder einddatum bij beëindiging van de gezamenlijke huishouding wordt verstaan de datum waarop daadwerkelijk de uitschrijving uit de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens heeft plaatsgevonden en waaruit blijkt dat de partners niet meer op een adres wonen.

- l. Gepensioneerde:
degene aan wie volgens dit reglement een ouderdomspensioen wordt uitgekeerd.
- m. Gewezen deelnemer:
degene wiens deelnemerschap in de zin van dit pensioenreglement anders dan door overlijden of wegens het bereiken van de pensioeningangsdatum is beëindigd.
- n. Gewezen partner:
degene wiens partnerschap met de (gewezen) deelnemer is beëindigd.
- o. Gezamenlijke huishouding:
het samenlevingsverband dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer met diens partner volgens een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst gedurende ten minste een half jaar voert; in dit contract dienen enige vermogensrechtelijke aangelegenheden en de aanwijzing van deze partner als begunstigde voor het partnerpensioen te worden geregeld. De gezamenlijke huishouding dient te zijn begonnen voor de pensioeningangsdatum.
- p. IVA:
Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten.
- q. Kaassector:
groothandel in kaas zoals gedefinieerd in de Verplichtstelling voor de groothandel in kaas d.d. 9 juni 1966/nr. 64687, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 april 2015.
- r. Kinderen:
  - 1. de kinderen die zijn geboren uit een voor de pensioeningangsdatum door de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of aspirant-deelnemer aangegaan partnerschap, alsmede de kinderen die reeds voor de pensioeningangsdatum op een andere wijze in familierechtelijke betrekking tot de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of aspirant-deelnemer zijn komen te staan;
  - 2. de pleeg- en stiefkinderen van de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of aspirant-deelnemer die door hem als eigen kinderen worden onderhouden en opgevoed, mits dit onderhoud en deze opvoeding is begonnen voor de pensioeningangsdatum.
- s. Loonindex:
het percentage waarmee het indexcijfer voor de CAO-lonen, inclusief bijzondere beloningen, over de maand september van het voorafgaande kalenderjaar is gestegen ten opzichte van het soortgelijke indexcijfer over de maand september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze indexcijfers worden vastgesteld door het CBS.
- t. Partner:
  - 1. a. de man of de vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of aspirant-deelnemer voor de pensioeningangsdatum een huwelijk is aangegaan;
b. de man of de vrouw met wie de (gewezen) deelnemer of aspirant-deelnemer voor de pensioeningangsdatum een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap, zoals bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, is aangegaan.
  - 2. de ongehuwde persoon die geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de ongehuwde (gewezen) deelnemer of aspirant-deelnemer is en bij diens overlijden met hem samenwoont en een gezamenlijke huishouding voert.

- u. Partnerschap:
het huwelijk, geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding dat de (gewezen) deelnemer voert met diens partner.
- v. Pensioengerechtigde:
persoon voor wie op grond van dit pensioenreglement een pensioen is ingegaan.
- w. Pensioeningangsdatum:
de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat.
- x. Pensioenrichtdatum:
de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd zoals vastgelegd in artikel 18a, zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 bereikt. Deze leeftijd is met ingang van 2018 gelijk aan 68 jaar.
- y. Prijsindex:
het percentage waarmee het Consumentenprijsindexcijfer (Alle Huishoudens, CPI) over de maand oktober van het voorafgaande kalenderjaar is gestegen ten opzichte van het consumentenprijsindexcijfer (Alle Huishoudens) over de maand oktober van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Dit indexcijfer wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
- z. Stichting:
Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Agrarische en Voedselvoorzieningshandel.
- aa. Toetredingsleeftijd:
de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 21 jaar wordt.
- bb. Werkgever:
de aangesloten onderneming als omschreven in de statuten.
- cc. Werknemer:
degene die een arbeidsovereenkomst met de werkgever heeft.
- dd. Wet:
Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.
- ee. WIA:
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

Artikel 2. Aanvang en einde van het deelnemerschap

1. Het deelnemerschap vangt aan op de dag waarop de werknemer de toetredingsleeftijd bereikt en:
  - a. de verplichting tot deelname ontstaat; of
  - b. op een verzoek tot toelating als deelnemer door het bestuur in gunstige zin is beslist.
2. Op de ingangsdatum van deze pensioenregeling is als deelnemer opgenomen de werknemer die op die datum aan de in lid 1 omschreven eisen voldoet.
3. De werknemer die eerst na de ingangsdatum van deze pensioenregeling aan de in lid 1 bepaalde eisen voldoet, wordt opgenomen op de eerste van de maand waarin aan die vereisten is voldaan.
4. De werknemer die nog niet de toetredingsleeftijd heeft bereikt en een partner en/of kind heeft, komt in aanmerking voor het aspirant-deelnemerschap. Dit aspirant-deelnemerschap vangt aan

op de dag waarop deze werknemer in dienst treedt bij de werkgever. Voor zover hiervan in dit artikel niet is afgeweken is het in de overige artikelen van dit reglement bepaalde mede van toepassing ten aanzien van aspirant-deelnemers.

5. Indien een deelnemer door of vanuit zijn werkgever wordt gedetacheerd naar een andere lidstaat van de Europese Unie om daar te werken doch deze werknemer onderworpen blijft aan de wetgeving van de lidstaat van oorsprong, kan de deelnemer tijdens de detachering blijven deelnemen aan de pensioenregeling. Voorwaarde is dat dit volgens de (dan geldende) wet- en regelgeving is toegestaan en dat de voor deze deelnemer verschuldigde premie wordt voldaan door diens Nederlandse werkgever.
6. Het deelnemerschap in de zin van dit pensioenreglement eindigt:
  - a. door overlijden van de deelnemer;
  - b. door het bereiken van de pensioenrichtdatum;
  - c. door ingang van het ouderdomspensioen op de pensioeningangsdatum;
  - d. door het verlies van de hoedanigheid van werknemer, tenzij de deelneming wordt voortgezet voor eigen rekening overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van dit reglement, dan wel wordt voortgezet ingeval van arbeidsongeschiktheid overeenkomstig artikel 11 van dit reglement; of
  - e. ingeval de verplichtstelling niet van toepassing is:
    - door opzegging door de deelnemer of de aangesloten onderneming;
    - door het niet voldoen van de verschuldigde bijdrage.
7. Het aspirant-deelnemerschap in de zin van dit reglement eindigt:
  - op de datum waarop het deelnemerschap aanvangt;
  - op de eerdere datum bij verlies van de hoedanigheid van werknemer; of
  - op de eerdere datum wanneer er geen sprake meer is van een partner en/of pensioengerechtigde kinderen.

Artikel 3. Pensioenaanspraken

1. De (gewezen) deelnemer heeft aanspraak op:
  - ouderdomspensioen;
  - partnerpensioen;
  - wezenpensioen;
 en daarnaast, indien de (gewezen) deelnemer de wens daartoe schriftelijk te kennen heeft gegeven:
  - een aanvullend ouderdoms-, partner- en wezenpensioen.

De aspirant-deelnemer heeft aanspraak op:

  - partnerpensioen;
  - wezenpensioen.
2. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een partner heeft op elk moment slechts aanspraak op partnerpensioen voor een partner. Indien tegelijk meer dan een persoon aan de in artikel 1 gegeven omschrijving van partner voldoet, wordt uitsluitend als partner aangemerkt de persoon die het eerst aan de omschrijving van partner voldoet. Voldoen meerdere personen op deze eerste datum aan de omschrijving van partner, dan is bepalend met welke persoon de samenwoning volgens het bevolkingsregister het eerst is aangevangen.

Indien blijkt dat de gezamenlijke huishouding tegelijkertijd met meer dan een van boven omschreven partners is aangevangen, is het bestuur bevoegd om te bepalen hoe de aanspraken en rechten worden verdeeld. Bij later huwelijk, later aangaan van een geregistreerd partnerschap of bij latere aanwijzing van een andere ongeregistreerde partner, wordt voor de uitvoering van dit pensioenreglement de partnerrelatie met de eerder aangewezen ongeregistreerde partner als beëindigd beschouwd.

3. Bij overlijden van de ongehuwde (gewezen) deelnemer dient de partner ten genoegen van de stichting aan te tonen dat hij of zij ten tijde van dit overlijden de partner van de ongehuwde (gewezen) deelnemer was. Indien de ongehuwde gewezen deelnemer na de pensioeningangsdatum overlijdt, dient tevens te worden aangetoond dat het partnerschap al voor de pensioeningangsdatum bestond.
4. De aspirant-deelnemer heeft dezelfde aanspraken op partner- en/of wezenpensioen als ware hij deelnemer vanaf de toetredingsleeftijd tot de pensioenrichtdatum. De hoogte van het partner- en/of wezenpensioen wordt gebaseerd op de fictieve pensioengrondslag in het kalenderjaar van overlijden. Het bepaalde in de leden 2 en 3 is overeenkomstig van toepassing op aspirant-deelnemers.
5. Indien de werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken zoals beschreven in lid 1 de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij er sprake is van boze opzet c.q. verwijtbare nalatigheid bij werkgever en werknemer.
6. Het ouderdomspensioen dat door een (gewezen) deelnemer tot en met 31 december 2013 is opgebouwd en dat een pensioenrichtdatum kent van de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt, is per 1 januari 2014 actuariael herrekend naar een ouderdomspensioen met een pensioenrichtdatum van de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt. Wanneer een (gewezen) deelnemer na 1 januari 2014 kiest voor vervroeging van de ingangsdatum van dit ouderdomspensioen conform de bepalingen van artikel 19 van dit reglement, dan zal dit ouderdomspensioen actuariael worden herrekend naar een ouderdomspensioen ingaande op de door de (gewezen) deelnemer gekozen ingangsdatum.
7. Het ouderdomspensioen dat door een (gewezen) deelnemer tot en met 31 december 2017 is opgebouwd en dat een pensioenrichtdatum kent van de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt, is per 1 januari 2018 actuariael herrekend naar een ouderdomspensioen met een pensioenrichtdatum van de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt. Wanneer een (gewezen) deelnemer na 1 januari 2018 kiest voor vervroeging van de ingangsdatum van dit ouderdomspensioen conform de bepalingen van artikel 19 van dit reglement, dan zal dit ouderdomspensioen actuariael worden herrekend naar een ouderdomspensioen ingaande op de door de (gewezen) deelnemer gekozen ingangsdatum.

Artikel 4. Pensioengevend salaris en pensioengrondslag

1. Op de dag van aanvang van het (aspirant-)deelnemerschap en vervolgens jaarlijks op 1 januari wordt voor iedere deelnemer voor de berekening van de pensioenaanspraken een pensioengevend salaris en een pensioengrondslag vastgesteld.
2. Het pensioengevend salaris is gelijk aan:
  1. 12 maal het per 1 januari van dat jaar, dan wel het per het tijdstip van latere indiensttreding geldende vaste maandsalaris, vermeerderd met de vakantietoeslag, de toeslagen voor werken buiten het dagvenster (kaassector), de ploegentoeslag (eieren- en agf-sector), uitbetaald overwerk (eieren-sector), uitbetaalde contractueel vastgelegde overuren over het voorgaande kalenderjaar inclusief bijbehorende toeslagen over deze uren (kaassector) en chauffeurstoeslag (voor chauffeurs in agf-sector van vrachtwagens boven de 3.500 kg (deel van) de vaste toeslag); of
  2. 13 maal het per 1 januari van dat jaar, dan wel het per het tijdstip van latere indiensttreding geldende vaste vierwekensalaris, vermeerderd met de vakantietoeslag, de toeslagen voor werken buiten het dagvenster (kaassector), de ploegentoeslag (eieren- en agf-sector), uitbetaald overwerk (eieren-sector), uitbetaalde contractueel vastgelegde overuren over het voorgaande kalenderjaar inclusief bijbehorende toeslagen over deze

uren (kaassector) en chauffeurstoelage (voor chauffeurs in agf-sector van vrachtwagens boven de 3.500 kg (deel van) de vaste toeslag).

Uit de voor de desbetreffende deelnemer geldende CAO blijkt hoe diens pensioengevend salaris wordt bepaald.

3. Het pensioengevend salaris bedraagt maximaal € 37.046 (voor 2018) en kan jaarlijks door het bestuur worden aangepast op basis van de loonindex. Een overzicht van maximum pensioengevende salarissen in enig jaar is opgenomen in bijlage 1 bij dit reglement.
4. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevende salaris verminderd met een franchise. De franchise is het deel van het volgens lid 2 vastgestelde pensioengevend salaris dat bij de bepaling van de pensioenaanspraken niet in aanmerking wordt genomen.
5. De franchise bedraagt per 1 januari 2018 € 15.773 voor de agf-sector en € 15.916 voor de eieren-sector. Voor de kaassector bedraagt de franchise per 1 januari 2018 € 17.287. De franchise kan jaarlijks door het bestuur worden aangepast op basis van de loonindex. Deze franchise zal nooit lager zijn dan het bedrag als bedoeld in artikel 18a lid 8 van de Wet op de loonbelasting 1964. Een overzicht van de franchise in enig jaar is opgenomen in bijlage 1 bij dit reglement.
6. In geval van verlaging van de pensioengrondslag van een deelnemer worden de tot het tijdstip van verlaging opgebouwde pensioenaanspraken niet gewijzigd en blijven de opgebouwde pensioenaanspraken behouden. Deze pensioenaanspraken worden vastgesteld overeenkomstig artikel 16. Voor het partner- en wezenpensioen heeft voornoemde verlaging daarnaast tot gevolg dat het jaarlijkse pensioen opnieuw wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 8 lid 5 sub a, respectievelijk artikel 10 lid 4 sub a.

Artikel 5. Deeltijd dienstbetrekking

1. Indien de tussen de (aspirant-)deelnemer en de werkgever overeengekomen arbeidsduur minder bedraagt dan de krachtens de collectieve arbeidsovereenkomst in de desbetreffende bedrijfstak geldende normale arbeidsduur wordt voor de vaststelling van de hoogte van de pensioenaanspraken gehandeld als aangegeven in dit artikel. Hierbij wordt onder de normale arbeidsduur verstaan de arbeidsduur die geldt voor de personeelsgroep waartoe de betrokken (aspirant-)deelnemer behoort.
2. Voor de vaststelling van de pensioengrondslag wordt het pensioengevende jaarsalaris over de overeengekomen arbeidsduur herleid tot een fictief jaarsalaris over de normale arbeidsduur bij een voltijd dienstbetrekking.
3. De deeltijdfactor wordt voor de eerste maal vastgesteld als het in lid 1 bepaalde voor het eerst van toepassing is. De deeltijdfactor is gelijk aan het aantal overeengekomen arbeidsuren gedeeld door de normale arbeidsduur bij een voltijd dienstbetrekking. Overuren beïnvloeden de deeltijdfactor niet.

Bij de overgang van een deeltijd naar een voltijd dienstbetrekking - of omgekeerd - en bij wijziging van de mate van deeltijd, zal het deeltijdpercentage opnieuw worden vastgesteld. Hierbij zal er voor de toekomstige diensttijd steeds van worden uitgegaan dat de mate van deeltijd of voltijd van de dienstbetrekking onveranderd blijft.

Bij de vaststelling van de aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen worden de deeltijdpercentages die in de afzonderlijke perioden hebben gegolden, evenals de duur van de perioden waarin deze van kracht zijn geweest, in aanmerking genomen.

Indien de mate van deeltijd wijzigt voor de 15^e dag van een maand, dan wijzigt de deeltijdfactor per de eerste dag van die betreffende maand. Indien de mate van deeltijd wijzigt op of na de 15^e dag van een maand, dan wijzigt de deeltijdfactor per de eerste dag van de volgende maand.

4. De aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen worden van de in lid 2 bedoelde pensioengrondslag afgeleid, waarna deze pensioenaanspraken worden vermenigvuldigd met de volgens lid 3 vastgestelde deeltijdfactor.
5. De deelnemersbijdrage, zoals omschreven in artikel 12 wordt voor de deelnemer die minder dan de volledige arbeidstijd werkt vermenigvuldigd met de in lid 3 bedoelde deeltijdfactor.

Artikel 6. Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioenrichtdatum, tenzij de pensioeningangsdatum wordt vervroegd als bedoeld in artikel 19, en wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt. Indien pensioenverevening plaatsvindt op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, wordt een deel van het ouderdomspensioen aan de (gewezen) partner uitgekeerd.
2. Het jaarlijks uit te keren ouderdomspensioen is gelijk aan de som van het in de dienstjaren opgebouwde ouderdomspensioen vermeerderd met eventueel toegekende toeslagen zoals omschreven in artikel 24.
3. Het jaarlijks te verwerven ouderdomspensioen is gelijk aan 1,84% (agf-sector), 1,65% (kaas-sector) of 1,65% (eieren-sector) van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Voor de berekening van het ouderdomspensioen worden de dienstjaren in maanden nauwkeurig bepaald. Indien de deelname eindigt na de 15^e dag van een maand wordt deze maand volledig meegerekend.

Artikel 7. Verevening van ouderdomspensioen na echtscheiding

1. In geval van echtscheiding heeft de (gewezen) partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht op verevening van het ouderdomspensioen volgens het bepaalde in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Deze wet bepaalt dat de (gewezen) partner recht krijgt op uitbetaling van de helft van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, tenzij bij de echtscheiding anders is overeengekomen. Het gaat hierbij om het ouderdomspensioen dat de deelnemer tijdens de dienstjaren, gelegen tussen het tijdstip van huwelijksluiting of registratie van het partnerschap en de scheidingsdatum, zou hebben verworven indien de deelneming op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd. In afwijking van de omschrijving in artikel 1 wordt in dit artikel onder echtscheiding verstaan einde van het huwelijk door echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het bij de burgerlijke stand geregistreerde partnerschap, behalve wegens huwelijk van de (gewezen) deelnemer met zijn partner.
2. Verevening van de pensioenrechten vindt niet plaats indien op het tijdstip van scheiding het deel van het pensioen waarop recht op uitbetaling ontstaat minder bedraagt dan het bedrag als omschreven in artikel 27 lid 5.
3. Het recht op verevening kan rechtstreeks tegenover de stichting geldend worden gemaakt indien de echtscheiding binnen twee jaar na de scheidingsdatum aan de stichting wordt gemeld door middel van het daartoe bestemde en correct ingevulde wettelijk voorgeschreven meldingsformulier. De stichting betaalt dan het aan de (gewezen) partner toekomende deel van het ingegane ouderdomspensioen rechtstreeks uit aan de (gewezen) partner. De uitbetaling aan de

(gewezen) partner eindigt bij overlijden van de gepensioneerde, maar uiterlijk bij het eerdere overlijden van de (gewezen) partner.

4. De stichting kan uitsluitend worden aangesproken voor dat deel van het te verevenen ouderdomspensioen dat de stichting nog moet uitkeren vanaf een maand nadat zij het in lid 3 bedoelde formulier heeft ontvangen.
5. Indien de echtscheiding niet tijdig aan de stichting is gemeld, kan de (gewezen) partner het recht op verevening uitsluitend nog tegenover de gepensioneerde uitoefenen.
6. De stichting kan de kosten van de verevening aan beide partijen in rekening brengen (ieder voor de helft).

Artikel 8. Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt; of
  - de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt; en het wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.
2. Het jaarlijks uit te keren partnerpensioen is gelijk aan de som van het in de dienstjaren opgebouwde partnerpensioen vermeerderd met eventueel toegekende toeslagen zoals omschreven in artikel 24.
3. Het jaarlijks te verwerven partnerpensioen is gelijk aan 0,875% (agf-sector), 0,785% (kaas-sector) of 0,825% (eieren-sector) van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
4. Voor de berekening van het partnerpensioen worden de dienstjaren in maanden nauwkeurig bepaald. Indien de deelname eindigt na de 15^e dag van een maand wordt deze maand volledig meegerekend.
5. Indien een deelnemer overlijdt voor de pensioenrichtdatum, is het jaarlijkse partnerpensioen gelijk aan het opgebouwde partnerpensioen conform lid 2 van dit artikel, vermeerderd met het partnerpensioen dat de deelnemer in de periode gelegen tussen de datum van overlijden en de pensioenrichtdatum had kunnen opbouwen, als de deelnemer tot de pensioenrichtdatum in leven en deelnemer zou zijn gebleven, op basis van de ten tijde van het overlijden van de deelnemer geldende pensioengrondslag.
6. Ingeval een gepensioneerde in het huwelijk treedt of een (geregistreerd) partnerschap aangaat, zal bij overlijden van de gepensioneerde aan de huwelijkse of (geregistreerde) partner geen aanspraak op partnerpensioen worden toegekend, behalve ingeval het huwelijk of geregistreerd partnerschap is aangegaan met de partner waarmee voor de pensioeningangsdatum reeds een partnerschap werd gevoerd.
7. Geen aanspraak op partnerpensioen ontstaat in geval er geen sprake is van een samenlevingscontract als bedoeld in artikel 1, dat ten minste zes maanden voor het overlijden van de deelnemer notarieel is verleden.
8. Indien de partner zich volgens onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak is veroordeeld wegens een misdrijf dat de dood van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde tot gevolg heeft gehad of bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft, dan wordt het uit te keren partnerpensioen gebaseerd op de premievrije waarde berekend naar de dag voorafgaand aan het overlijden.

9. Het opnemen van onbetaald verlof door de deelnemer zal gedurende maximaal 18 maanden niet van invloed zijn op de dekking uit hoofde van het partnerpensioen.
10. De kosten van het in stand houden van de dekking uit hoofde van het partnerpensioen komen tijdens de periode van onbetaald verlof voor rekening van de stichting.

Artikel 9. Bijzonder partnerpensioen na echtscheiding of beëindiging gezamenlijke huishouding

1. Indien het partnerschap van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde eindigt anders dan door overlijden, heeft zijn gewezen partner aanspraak op een bijzonder partnerpensioen.
2. Indien het geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding eindigt wegens huwelijk van de (gewezen) deelnemer met zijn partner, vindt het bepaalde in dit artikel geen toepassing. De aanspraak op partnerpensioen blijft dan ongewijzigd voor deze partner.
3. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt; of
  - de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt; en het wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
4. De grootte van het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het (premiëvrije) partnerpensioen dat de deelnemer zou hebben verkregen als op de echtscheidingsdatum of einddatum het deelnemerschap zou zijn geëindigd als bedoeld in artikel 16. Eindigt het partnerschap na beëindiging van de arbeidsovereenkomst dan is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het op de datum van beëindiging van het deelnemerschap vastgestelde (premiëvrije) partnerpensioen.
5. Iedere volgende partner heeft aanspraak op een verlaagd partnerpensioen. Het verlaagde partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen overeenkomstig artikel 8 lid 5, verminderd met het bijzonder partnerpensioen.
6. Eindigt een in lid 1 omschreven partnerschap na beëindiging van de deelneming dan heeft een volgende partner geen aanspraak op partnerpensioen.
7. De gewezen partner ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
8. De aanspraak op partnerpensioen van een aspirant-deelnemer vervalt bij echtscheiding of bij beëindiging van de gezamenlijke huishouding van de aspirant-deelnemer anders dan door diens overlijden.

Artikel 10. Wezenpensioen

1. Na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde gaat voor ieder van de pensioengerechtigde kinderen een wezenpensioen in.
2. Pensioengerechtigd zijn de kinderen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt en voldoen aan de definitie als omschreven in artikel 1 sub r.
3. Het wezenpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt; of
  - de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
 Voor kinderen van een gehuwde deelnemer of van een deelnemer met een (geregistreerd) partnerschap die uit het huwelijk of het (geregistreerde) partnerschap na het overlijden van die deelnemer zijn geboren, gaat het wezenpensioen in op de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind werd geboren.

Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin het kind ophoudt pensioengerechtigd te zijn of overlijdt.

4. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt:
  - a. voor het pensioengerechtigde kind van een deelnemer 20% van het partnerpensioen dat de deelnemer op de pensioenrichtdatum had kunnen bereiken, als deze tot de pensioenrichtdatum in leven en deelnemer zou zijn gebleven op basis van de ten tijde van het overlijden van de deelnemer geldende pensioengrondslag;
  - b. voor het pensioengerechtigde kind van een gewezen deelnemer 20% van de aanspraak op premievrij partnerpensioen als bedoeld in artikel 16, vermeerderd met de in artikel 24 omschreven toeslagen;
  - c. voor het pensioengerechtigde kind van een gepensioneerde 20% van het partnerpensioen, inclusief de in artikel 24 omschreven toeslagen die de gepensioneerde genoot.
5. Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor een kind waarvan de enige ouder is of beide ouders zijn overleden. Onder ouder wordt in dit verband verstaan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en degene die als vader of moeder tot het kind in familierechtelijke betrekking stond. Bij pleeg- en stiefkinderen wordt onder ouder mede begrepen degene die samen met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde het pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde. Met vader of moeder wordt in dit verband de vader of moeder in de zin van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoeld. De verdubbeling gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind ouderloos is geworden.
6. Indien een gepensioneerde in het huwelijk treedt of een (geregistreerd) partnerschap aangaat, zal geen aanspraak op wezenpensioen worden toegekend voor uit dat huwelijk of (geregistreerd) partnerschap geboren kinderen, noch voor kinderen van de (huwelijks)partner van de deelnemer die voor dat huwelijk of (geregistreerd) partnerschap zijn geboren. Het in de vorige volzin bepaalde geldt niet ingeval het huwelijk of geregistreerd partnerschap is aangegaan met de partner waarmee voor de pensioeningangsdatum reeds een partnerschap werd gevoerd.

Artikel 11. Premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid

1. Gehele arbeidsongeschiktheid wordt voor de toepassing van dit artikel aanwezig geacht indien en voor zolang er sprake is van arbeidsongeschiktheid van tenminste 80% in de zin van de IVA, WGA of WAO en op grond hiervan een uitkering krachtens de IVA, WGA of WAO is toegekend, doch uiterlijk tot de pensioeningangsdatum.
2. Het voortzettingspercentage bedraagt 100 indien het percentage van de arbeidsongeschiktheid ingevolge de toekenningbeslissing op grond van de IVA, WGA of WAO is vastgesteld op minimaal 80%. Als grondslag voor de premievrije voortzetting geldt de pensioengrondslag zoals vastgesteld ten tijde van de eerste ziektedag.
3. Bij het einde van de arbeidsovereenkomst wegens algehele arbeidsongeschiktheid of bij ingang van de IVA-, WGA- of WAO-uitkering wordt voor de toepassing van dit reglement het deelnemerschap voortgezet tot de pensioenrichtdatum dan wel eerdere revalidatie.
4. Ingeval premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid van de deelnemer van toepassing is, is zowel de werkgever als de deelnemer geen bijdrage in de kosten van de pensioenregeling verschuldigd gedurende de periode dat de premievrije voortzetting van kracht is.
5. Voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheid gelden de volgende voorwaarden:
  - a. De deelnemer, voor wie aanspraak op premievrije voortzetting wordt gemaakt, dient een door de stichting te verstrekken aanvraagformulier in te vullen waaruit blijkt dat deze in de

zin van het hiervoor bepaalde arbeidsongeschikt is.

De stichting kan te allen tijde op eigen kosten inlichtingen inwinnen en de deelnemer laten onderzoeken door medici die zij aanwijst.

De voor de deelnemer verschuldigde premie dient te worden betaald tot de aanspraak op premievrije voortzetting door de stichting is erkend; eventueel te veel betaalde bijdragen worden terugbetaald of verrekend over een periode tot maximaal een jaar liggend voor de datum waarop het verzoek om premievrije voortzetting werd gedaan.

- b. Geen premievrije voortzetting van de voor de deelnemer verschuldigde bijdragen wordt verleend, indien de arbeidsongeschiktheid:
1. veroorzaakt is door eigen opzet of grove roekeloosheid of poging tot zelfmoord;
  2. veroorzaakt is door kunstmatig opgewekte atoomkernreacties, tenzij toegepast bij medische behandeling van de betrokkene;
  3. veroorzaakt is door oorlogsgeweld of oorlogshandelingen of daarmee gelijkstaande handelingen, ook al behoort Nederland niet tot de oorlogvoerende mogendheden.

Artikel 12. Financiering van de pensioenregeling

1. De verwerving en de financiering van de pensioenaanspraken vinden gedurende het deelnemerschap ten minste evenredig in de tijd plaats.
2. Met inachtneming van het uitvoeringsreglement van de stichting, waarvan een exemplaar bij de werkgever voor belanghebbenden ter inzage ligt, worden de kosten van de pensioenregeling door de werkgever en de deelnemers gezamenlijk gedragen door betaling van een kostendekkende premie.
3. Een werkgever is voor iedere bij hem werkzame deelnemer voor elke loonbetalingstermijn aan de stichting premie verschuldigd. De premie wordt op basis van doorsneetarieven per kalenderjaar en voor de aanvang van het kalenderjaar vastgesteld door het bestuur, gehoord de actuaris. De premie is verschuldigd over de pensioengrondslag en wordt vermeld in bijlage 1 bij dit reglement.
4. Een werkgever is gerechtigd bij iedere loonbetaling de bij die periode behorende werknemersbijdragen voor de deelname van de desbetreffende deelnemer op het loon van die deelnemer in te houden. De toegestane premieverdeling tussen werknemer en onderneming staat vermeld in de desbetreffende CAO.
5. Voor werknemers die voor bepaalde tijd zijn aangenomen, waaronder mede worden verstaan de werknemers die voor een bepaald seizoen of voor de tijdelijke vervulling van een bepaalde taak zijn aangenomen, wordt voor de berekening van de premie over een jaar uitgegaan van het aantal maanden dat de werknemer in de loop van dat jaar in dienst is, respectievelijk ten behoeve van de werkgever heeft gewerkt.
6. Voor de berekening van de premie wordt een tijdsduur van 14 dagen of meer als volle maand gerekend en een tijdsduur van minder dan 14 dagen verwaarloosd.
7. Indien de werkgever niet voldoet aan zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 14 van het pensioenreglement, is het bestuur bevoegd de verschuldigde premie naar beste weten vast te stellen.
8. De werkgever is voor een bij hem werkzame deelnemer de bijdrage onverminderd aan de stichting verschuldigd indien en zolang op hem de verplichting tot loondoorbetaling rust gedurende een ziekteperiode van de deelnemer, of indien en zolang betrokkene een uitkering krachtens de Ziektewet geniet, een en ander met inbegrip van eventueel contractueel overeengekomen wachtdagen.

9. In geval van arbeidsongeschiktheid is het bepaalde in artikel 11 van toepassing.

Artikel 13. Kortingsbepaling

1. Indien ten gevolge van enige omstandigheid het financieel evenwicht in de stichting zou worden verbroken, zal getracht worden het verbroken financieel evenwicht te herstellen, zonder de reeds ingegane pensioenen en de reeds gefinancierde pensioenaanspraken aan te tasten. Mocht zulks niet mogelijk zijn, dan kan de stichting besluiten de verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenen op grond van artikel 134 Pensioenwet te verminderen, indien
  - de stichting, gezien de beleidsdekkingsgraad, niet voldoet aan de in de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist vermogen of ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
  - dit ook op een redelijke termijn niet gerealiseerd kan worden zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de aangesloten onderneming onevenredig worden geschaad; en
  - alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan.
2. De stichting informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de aangesloten onderneming schriftelijk over het besluit tot vermindering als bedoeld in lid 1. Een tabel met doorgevoerde kortingen op pensioenaanspraken en pensioenrechten is opgenomen in bijlage 2.
3. De vermindering, bedoeld in het eerste lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, aangesloten onderneming en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.
4. In het geval als bedoeld in het eerste lid kan, indien in de volgende jaren het vermogen van de stichting dat toelaat, het bestuur besluiten de bedoelde korting (zo spoedig mogelijk) geheel of ten dele ongedaan te maken.

Artikel 14. Informatieverstrekking door belanghebbenden

1. De werkgever zal de werknemer bij de stichting aanmelden en alle inlichtingen betreffende de in zijn dienst zijnde werknemers verstrekken, die voor de in dit pensioenreglement vervatte pensioenregeling van belang zijn.

Iedere belanghebbende is verplicht tot medewerking aan de goede uitvoering van dit pensioenreglement en dient aan de stichting alle gevraagde inlichtingen, die voor de pensioenregeling van belang zijn te verstrekken binnen een door het bestuur te bepalen termijn, zo nodig onder overlegging van officiële bescheiden.
2. Iedere belanghebbende is verplicht aan de stichting ten spoedigste schriftelijk melding te doen en de daartoe benodigde bewijsstukken te overleggen van een wijziging in de persoonlijke levenssituatie.
3. Deze verplichting geldt overeenkomstig voor de werknemer die in aanmerking komt voor aspirant-deelnemerschap.
4. Bij overlijden van een aspirant-deelnemer dient de werkgever het bestuur te informeren over eventuele nabestaanden.
5. Bij niet voldoening aan het bepaalde in lid 1 tot en met 4 is het fonds bevoegd de benodigde gegevens naar beste weten vast te stellen en zijn de betrokkenen aan deze vaststelling gebonden.

6. Indien de stichting kosten maakt in verband met werkzaamheden die voortvloeien uit het feit dat de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner verzuimd heeft de stichting omtrent een wijziging van adres te informeren, kan de stichting deze kosten bij de betrokkene in rekening brengen.

Artikel 15. Informatieverstrekking

Informatieverstrekking algemeen

1. Informatie aan de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde wordt schriftelijk of elektronisch verstrekt. De stichting informeert de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde schriftelijk over het voornemen tot elektronische verstrekking. Als de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde hiertegen bezwaar maakt, verstrekt de stichting de informatie schriftelijk. Er wordt ten hoogste eenmaal per jaar gewisseld tussen schriftelijke verstrekking en elektronische verstrekking.
2. Bij het verstrekken van de schriftelijke informatie kan de stichting zich houden aan het laatst hem bekende adres. Blijkt dit adres onjuist te zijn, dan doet de stichting navraag bij de basisadministratie personen in de laatst bekende woonplaats. De hiermee gepaard gaande kosten kan de stichting in rekening brengen bij die deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.
3. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner heeft ingestemd met elektronische verstrekking van informatie en het bij de stichting bekende adres voor deze elektronische verstrekking blijkt onjuist, verstrekt de stichting informatie schriftelijk.
4.
  - a. De informatie over toeslagverlening die op grond van artikel 15 D sub c. en artikel 15 K sub c. wordt verstrekt, heeft betrekking op de toeslagverlening over de afgelopen drie jaar, waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd.
  - b. De informatie over toeslagverlening die op grond van artikel 15 E sub b, artikel 15 F sub b, artikel 15 G sub b en artikel 15 J sub c, wordt verstrekt, heeft betrekking op de toeslagverlening over de afgelopen vijf jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd.
  - c. De informatie over toeslagverlening die op grond van artikel 15 N lid 1 wordt verstrekt, heeft betrekking op de toeslagverlening over de afgelopen tien jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd en of dit in overeenstemming met het toeslagenbeleid is geweest.
5.
  - a. De informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die op grond van artikel 15 E sub b. en artikel 15 K sub d. wordt verstrekt heeft betrekking op de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die in de laatste drie jaar is doorgevoerd.
  - b. De informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die op grond van 15 E sub e, artikel 15 F sub c., artikel 15 G sub d, artikel 15 K sub d wordt verstrekt, heeft betrekking op de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die in de laatste vijf jaar is doorgevoerd.
  - c. De informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die op grond van artikel 15 N lid 1 sub b. wordt verstrekt heeft betrekking op de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten die in de laatste tien jaar is doorgevoerd.

Informatieverstrekking aan aspirant deelnemer

1. De stichting verstrekt jaarlijks aan de aspirant-deelnemer een opgave van de hoogte van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken.

2. De stichting verstrekt binnen drie maanden na aanvang van het aspirant-deelnemerschap laag 1 van Pensioen 1-2-3.

Informatieverstrekking aan de deelnemers bij aanvang van de deelneming

1. De stichting verstrekt de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van de deelneming een zogenaamde Pensioen 1-2-3 waarin hij wordt geïnformeerd over de kenmerken van de pensioenregeling, de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemer kunnen vergen. De werknemer wordt daarbij tevens gewezen op de website van de pensioenuitvoerder en/of de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen.

In ieder geval wordt informatie verstrekt over:

- a. de pensioensoorten waarin de basispensioenregeling voorziet;
  - b. de pensioensoorten waarin de basispensioenregeling niet voorziet;
  - c. de wijze waarop pensioen wordt opgebouwd;
  - d. de keuzemogelijkheden van de deelnemer of gewezen deelnemer waarin de pensioenregeling voorziet;
  - e. de risico's;
  - f. de soorten uitvoeringskosten;
  - g. de beleidsdekkingsgraad met een omschrijving van de gevolgen ervan; en
  - h. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten
2. De stichting maakt bij het verstrekken van de informatie, bedoeld in lid 1, gebruik van de opschriften en iconen in de volgorde waarin ze staan in laag 1 van Pensioen 1-2-3, zoals deze op de website van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars is opgenomen.
  3. De stichting informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij de stichting.
  4. Het eerste lid is niet van toepassing indien de gewezen deelnemer binnen zes maanden na beëindiging van een eerdere periode van deelneming opnieuw deelnemer wordt in de Stichting en de gewezen deelnemer de in het eerste lid bedoelde informatie al eerder heeft ontvangen. Informatie die sinds de vorige verstrekking is gewijzigd wordt wel verstrekt.

Jaarlijkse informatie aan de deelnemers (uniform pensioenoverzicht)

De stichting verstrekt de deelnemer in ieder geval:

- a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken door middel van een uniform pensioenoverzicht;
- b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
- c. informatie over toeslagverlening; en
- d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.
- e. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Informatie bij beëindiging deelneming

De stichting verstrekt de deelnemer bij beëindiging van zijn deelneming:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken zoals bedoeld in artikel 16 lid 2;
- b. informatie over de toeslagverlening;
- c. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;

- d. informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de stichting;
- e. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Periodieke informatie gewezen deelnemer

De stichting verstrekt de gewezen deelnemer tenminste een keer in een periode van vijf jaar:

- a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken door middel van een uniform pensioenoverzicht;
- b. informatie over de toeslagverlening; en
- c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

De stichting informeert de gewezen deelnemer binnen 3 maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Informatie aan gewezen partners bij scheiding

De stichting verstrekt degene die gewezen partner wordt als bedoeld in artikel 9 en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op partnerpensioen;
- b. informatie over de toeslagverlening;
- c. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.
- d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Periodieke informatie aan gewezen partners

De stichting verstrekt de gewezen partner met aanspraak op bijzonder partnerpensioen tenminste een keer in een periode van vijf jaar:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op partnerpensioen door middel van een uniform pensioenoverzicht;
- b. informatie over de toeslagverlening;
- c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

De stichting informeert de gewezen partner binnen 3 maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Tussentijdse informatie belanghebbenden bij pensioenverevening na echtscheiding

De stichting verstrekt de (gewezen) deelnemer dan wel gepensioneerde en de gewezen partner van de betrokken (gewezen) deelnemer dan wel gepensioneerde een opgave van de aanspraken die op grond van artikel 7 zijn verkregen.

Informatieverstrekking aan pensioengerechtigden bij pensionering

De stichting verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen wanneer de pensioenregeling daarin voorziet;
- c. informatie over de toeslagverlening;
- d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- e. informatie die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek in het kader van de pensioeningang van belang is.
- f. het recht te kiezen voor een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen;
- g. de mogelijkheid van afkoop;
- h. de mogelijkheid tot of het recht op waardeoverdracht;

- i. andere keuzemogelijkheden die de pensioenregeling biedt.

Informatieverstrekking aan pensioengerechtigden jaarlijks

De stichting verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht door middel van een uniform pensioenoverzicht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen wanneer de pensioenregeling daarin voorziet;
- c. informatie over de toeslagverlening; en
- d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat

- a. De stichting verstrekt deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden.
- b. De informatie die op grond van het eerste lid wordt verstrekt is ten minste overeenkomstig de informatie die wordt verstrekt aan deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

Informatieverstrekking op verzoek

De stichting verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde op verzoek:

1.
  - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken, reglementair te bereiken pensioenaanspraken of pensioenrecht, waarbij deze gegevens voor zover het ouderdomspensioen betreft;
  - b. de voor hem relevante informatie over beleggingen;
  - c. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing van de toezichthouder indien de stichting niet voldoet aan de Pensioenwet en over de aanstelling van een bewindvoerder indien de Stichting een wanbeleid voert of als het bestuur van de Stichting komt te ontbreken.
2. De stichting verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is.
3. De stichting verstrekt binnen drie maanden op verzoek van de (gewezen) deelnemer:
  - a. de perioden waarin de geadmistreerde jaren zijn opgebouwd;
  - b. de deeltijd factor per geadmistreerd deelnemingsjaar;
  - c. alle schriftelijke bescheiden die de perioden, voorafgaand aan een voor 1 januari 2005 gedane waardeoverdracht naar de stichting, kunnen staven die als deelnemingsjaren kunnen worden aangemerkt;
  - d. een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken.
4. De stichting verstrekt de (gewezen) deelnemer dan wel gepensioneerde en de gewezen partner van de desbetreffende op verzoek een opgave van de aanspraken die op grond van artikel 7 zijn verkregen.
5. De stichting verstrekt op verzoek van een deelnemer een opgave van de over de jaren 1994 tot met 2000 toe te rekenen waardeaanwinst van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting en de daarop berustende bepalingen.
6. De stichting verstrekt de deelnemer of gewezen deelnemer op verzoek informatie over de consequenties van uitruil van partnerpensioen voor een hoger en/of eerder ingaand ouderdomspensioen, van ouderdomspensioen in partnerpensioen of van andere vormen van uitruil.

7. De stichting verstrekt de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek de informatie bedoeld in artikel 40, eerste lid, of artikel 42, eerste lid van de Pensioenwet;
8. De stichting brengt voor de in dit artikel bedoelde informatie op verzoek geen kosten in rekening, met uitzondering van de informatie bedoeld in lid 3 waarvoor de Stichting aan de (gewezen) deelnemer een vergoeding kan vragen.

Informatie op website

De stichting stelt op zijn website voor in ieder geval de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde beschikbaar:

1.
  - a. informatie over de pensioenregeling als bedoeld in artikel 15 C sub 1;
  - b. verdere informatie over de pensioenregeling;
  - c. informatie over uitvoeringskosten; en
  - d. het bestuursverslag en de jaarrekening.
2. Voor zover van toepassing stelt de stichting op zijn website voor de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde beschikbaar:
  - a. de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
  - b. informatie over het financieel crisisplan;
  - c. informatie over het herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
  - d. het pensioenreglement; en
  - e. de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement.
3. In het bestuursverslag, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, neemt het fonds informatie op over de haalbaarheidstoets en de reële dekkingsgraad.
4. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde hierom verzoekt verstrekt de stichting de in het eerste en tweede lid bedoelde informatie en stukken elektronisch of schriftelijk.

Artikel 16. Beëindiging van de deelneming

1. Bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioeningangsdatum behoudt de gewezen deelnemer recht op de tot dat moment op grond van het pensioenreglement opgebouwde premievrije pensioenaanspraken.
2. De premievrije aanspraak op ouderdomspensioen respectievelijk partnerpensioen is gelijk aan het verschil tussen
  - het ouderdomspensioen respectievelijk partnerpensioen dat de gewezen deelnemer zou hebben gekregen als hij zou hebben deelgenomen tot de pensioenrichtdatum en
  - het ouderdomspensioen respectievelijk partnerpensioen dat hij zou hebben gekregen als hij zou hebben deelgenomen vanaf het tijdstip waarop zijn deelnemerschap eindigde tot de pensioenrichtdatum.

Bij de berekening bedoeld in de vorige volzin wordt, voor wat betreft de gegevens die voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van belang zijn, uitgegaan van de gegevens zoals deze gelden op het tijdstip waarop het deelnemerschap is geëindigd. De premievrije aanspraak op wezenpensioen bedraagt 20% van het premievrije partnerpensioen.

3. Het bepaalde in de voorgaande leden is niet van toepassing op de pensioenaanspraken voor aspirant-deelnemers. Deze aanspraken vervallen bij beëindiging van de deelneming.
4. Na beëindiging van het aspirant-deelnemerschap door beëindiging van de arbeidsovereenkomst met de werkgever wordt, in afwijking van lid 3, voor de aspirant-deelnemer met een partner de aanspraak op partnerpensioen op risicobasis voortgezet.

Dit geldt uitsluitend indien en voor zover deze aspirant-deelnemer aansluitend op de beëindiging van de arbeidsovereenkomst recht op een uitkering uit hoofde van de Werkloosheidswet heeft. De hoogte van dit partnerpensioen op risicobasis wordt vastgesteld conform het bepaalde in artikel 8, waarbij de diensttijd wordt gemaximeerd op de bij de werkgever doorgebrachte diensttijd tot het moment van beëindiging van het deelnemerschap.

Artikel 17. Vrijwillige voortzetting

1. Het bestuur kan aan een deelnemer, wiens dienstbetrekking bij een van de werkgevers geëindigd is zonder dat hierop aansluitend een arbeidsovereenkomst wordt aangegaan met een andere werkgever, of op wie de verplichting tot deelneming niet meer van toepassing is, toestemming verlenen om de deelneming vrijwillig voor eigen rekening voort te zetten.

Hierbij gelden de volgende en de in lid 2 genoemde voorwaarden:

- a. het deelnemerschap heeft tot het einde van de verplichte deelneming tenminste drie jaar geduurd;
  - b. het verzoek moet zijn gedaan binnen zes maanden na het einde van het deelnemerschap; de vrijwillige voortzetting wordt geacht binnen negen maanden te zijn aangevraagd;
  - c. de voortzetting geldt, behoudens lid 2, voor een periode van maximaal drie jaar;
  - d. de (gewezen) deelnemer neemt niet deel aan een andere pensioenregeling of maakt geen gebruik van een fiscaal gefacilieerde oudedagsvoorziening;
  - e. de pensioenregeling wordt in beginsel ongewijzigd voortgezet; een uitbreiding van de pensioenregeling is niet toegestaan;
  - f. de pensioengrondslag wordt gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in het kalenderjaar voorafgaand aan de voortzetting van het deelnemerschap. Deze pensioengrondslag wordt ieder jaar verhoogd op grond van de loonindex;
  - g. de premies die verschuldigd zijn voor de vrijwillige voortzetting worden aan de stichting voldaan op de wijze, in de termijnen en op de tijdstippen zoals door de stichting bepaald.
2. De voortzetting geldt in beginsel voor een periode van maximaal drie jaar. Vrijwillige voortzetting is niet toegestaan drie jaar voorafgaand aan de pensioeningangsdatum, tenzij de beëindiging van het deelnemerschap wegens medische redenen plaatsvond. De maximumduur van drie jaar voor vrijwillige voortzetting geldt tevens niet voor voortzetting op grond van een individueel of collectief afgesproken regeling tussen onderneming en werknemer zoals afvloeiingsregelingen, wachtgeldregelingen of VUT-regelingen. De maximumduur is dan ten hoogste de duur van de arbeidsongeschiktheid dan wel de periode waarin de periodieke uitkering wordt ontvangen.
  3. De vrijwillige voortzetting eindigt:
    - a. door het verstrijken van de maximale periode van vrijwillige voortzetting;
    - b. door opzegging door de deelnemer, zijn werkgever of de stichting bij aangetekend schrijven;
    - c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door de stichting te bepalen tijdstip;
    - d. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in de stichting of in enig ander bedrijfstakpensioenfonds hetzij ingevolge een uitvoeringsovereenkomst inzake vrijwillige aansluiting, door het bestuur als deelnemers worden aangemerkt;
    - e. op de dag direct voorafgaand aan de pensioeningangsdatum;
    - f. op de dag van overlijden van de deelnemer.
  4. Het bestuur kan aan de vrijwillige voortzetting nadere voorwaarden verbinden en haar te allen tijde intrekken.

Artikel 18. Waardeoverdracht

1. Op verzoek van de gewezen deelnemer zal de waarde van de verworven pensioenaanspraken naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever worden overgedragen, met inachtneming van de voorwaarden en de termijnen zoals vermeld bij of krachtens de Pensioenwet. De overgedragen waarde wordt omgezet in aanspraken volgens de pensioenregeling van de nieuwe werkgever.
2. Op verzoek van de deelnemer zal de waarde van de pensioenaanspraken, die bij de pensioenuitvoerder van de vorige werkgever zijn verkregen, worden overgedragen naar de stichting. Overdracht vindt plaats met inachtneming van de voorwaarden en de termijnen zoals vermeld bij of krachtens de Pensioenwet. De overgedragen waarde wordt omgezet in pensioenaanspraken volgens dit pensioenreglement.
3. Op verzoek van een gewezen deelnemer waarvoor het deelnemerschap is geëindigd wegens het in dienst treden bij een van de aangewezen instellingen als genoemd in bijlage 1 van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, worden de premievrije aanspraken op ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 16 vervangen door een bedrag ineens en overgedragen aan de aan die instelling verbonden pensioenuitvoerder. Op verzoek van de betreffende gewezen deelnemer en diens partner worden de premievrije aanspraken op partner- en wezenpensioen bij de bedoelde overdracht betrokken.
4. De plicht tot overdracht en inbreng van de waarde ontstaat indien de deelnemer binnen zes maanden na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken aan de overdragende pensioenuitvoerder een opgave heeft gevraagd van zijn pensioenaanspraken en daarna het verzoek tot waardeoverdracht doet aan dezelfde pensioenuitvoerder. De termijn van zes maanden is niet van toepassing indien het verwerven van pensioenaanspraken is aangevangen op of na 1 januari 2015.
5. Overdracht van de waarde van het partnerpensioen is slechts mogelijk na schriftelijke instemming van de partner van de gewezen deelnemer. Het eventuele bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 9 kan niet worden overgedragen.
6. Nadat de waarde van de pensioenaanspraken is overgedragen aan de ontvangende pensioenuitvoerder, kan door de betrokkene tegenover de stichting geen enkel recht meer worden ontleend aan het deelnemerschap waarop de premievrije aanspraak betrekking had en wordt bij de hernieuwde aanvang van het deelnemerschap met die periode geen rekening meer gehouden.

Artikel 19. Vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioenrichtdatum. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan de ingangsdatum van het ouderdomspensioen vervroegd worden, voor zover de dan geldende fiscale regelgeving zich hier niet tegen verzet.
2. Vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen is toegestaan vanaf de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt en is slechts mogelijk met inachtneming van de volgende voorwaarde:
  - a. tot aan 1 juli 2016 geldt als voorwaarde: als de vervroegde ingangsdatum gelegen is vóór de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt, kan het pensioen slechts worden vervroegd indien de (gewezen) deelnemer zijn arbeidzame leven beëindigt in dezelfde mate als waarin hij vervroegd met pensioen gaat en hij niet voornemens is die arbeid weer te hervatten.

- b. vanaf 1 juli 2016 geldt als voorwaarde: als de vervroegde ingangsdatum gelegen is vóór de datum waarop de (gewezen) deelnemer de leeftijd bereikt die vijf jaar lager is dan de voor de (gewezen) deelnemer geldende AOW-leeftijd, kan het pensioen slechts worden vervroegd indien de (gewezen) deelnemer zijn arbeidzame leven beëindigt in dezelfde mate als waarin hij vervroegd met pensioen gaat en hij niet voornemens is die arbeid weer te hervatten.

De (gewezen) deelnemer dient in een schriftelijke verklaring vast te leggen dat hij zijn arbeidzame leven beëindigt in dezelfde mate als waarin hij vervroegd met pensioen gaat en dat hij niet voornemens is die arbeid weer te hervatten.

De gewezen deelnemer die van de in lid 1 genoemde mogelijkheid van vervroeging gebruik wil maken dient dit schriftelijk, uiterlijk zes maanden voor de gewenste pensioeningangsdatum, bij de stichting te melden.

- 3. Voor de deelnemer wordt per de vervroegde pensioeningangsdatum conform artikel 16 van dit pensioenreglement een tijdsevenredig ouderdoms-, partner- en wezenpensioen vastgesteld. Voor de gewezen deelnemer zijn deze aanspraken al vastgesteld. Indien het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd voor de pensioenrichtdatum, wordt het tijdsevenredige ouderdomspensioen op basis van actuariële factoren herrekend en verlaagd naar een direct op de pensioeningangsdatum ingaand ouderdomspensioen. Deze factoren worden vastgesteld volgens de regels die bij of krachtens de wet worden gesteld en zijn vastgelegd in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 4.

De periode van vervroeging dient in volle maanden te worden vastgesteld.

- 4. Voor de (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemer aan wie conform artikel 11 premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid door het bestuur is verleend en die het ouderdomspensioen wenst te vervroegen, wordt conform artikel 16 van dit pensioenreglement per de vervroegde pensioeningangsdatum een premievrij ouderdomspensioen vastgesteld.
- 5. Bij verlaging van het ouderdomspensioen door vervroeging van de pensioeningangsdatum zoals bedoeld in lid 3 blijft de hoogte van het opgebouwde partnerpensioen ongewijzigd.
- 6. Een eenmaal gemaakte keuze voor vervroeging is onherroepelijk en kan slechts eenmalig gedaan worden.

Artikel 19A. Deeltijdpensioen

- 1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen ook gedeeltelijk ingaan. Indien de ingangsdatum meer dan vijf jaar voor de geldende AOW-datum van de (gewezen) deelnemer ligt, dient de (gewezen) deelnemer schriftelijk te verklaren dat de werkzaamheden naar rato worden beëindigd.
- 2. Een eenmaal gemaakte keuze kan, behoudens het bepaalde in het vierde lid, niet ongedaan worden gemaakt. Het verzoek om gedeeltelijke ingang van het ouderdomspensioen moet zes maanden vóór de gewenste ingangsdatum van het ouderdomspensioen worden ingediend bij de stichting.
- 3. Het gedeelte van het opgebouwde ouderdomspensioen dat ingaat vóór de pensioendatum wordt herrekend volgens het bepaalde in artikel 19, lid 3. De tabel met vervroegingsfactoren is hierbij van toepassing.
- 4. De (gewezen) deelnemer kan éénmaal per jaar kiezen voor een hoger percentage deeltijdpensionering. De deelnemer blijft tot de pensioenrichtdatum pensioen opbouwen voor het gedeelte dat de deelnemer blijft werken.

5. Het is de (gewezen) deelnemer toegestaan eenmalig te kiezen om het ouderdomspensioen volledig in te laten gaan, met dien verstande dat de (gewezen) deelnemer zijn ouderdomspensioen uiterlijk volledig dient te laten ingaan op de eerste dag van de maand waarin hij de pensioenrichtdatum bereikt. Een verzoek hiertoe moet zes maanden vóór de gewenste datum waarop het ouderdomspensioen volledig in moet gaan worden ingediend bij de stichting.
6. Indien de (gewezen) deelnemer geen keuze maakt, dan gaat het nog niet ingegane ouderdomspensioen volledig in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de pensioenrichtdatum bereikt.
7. De (gewezen) deelnemer kan op diens verzoek voor ieder deel van het opgebouwde ouderdomspensioen dat ingaat, na de herrekening als bedoeld in het derde lid, gebruik maken van de flexibiliseringsmogelijkheden als bedoeld in de artikelen 20 tot en met 23.
8. Het partner- en wezenpensioen ondergaan door deeltijdpensioenering geen wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke ouderdomspensioen.

Artikel 20. Omzetting van ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. Bij beëindiging van het deelnemerschap en op de pensioeningangsdatum kan een zodanig deel van de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen voor zover opgebouwd op of na 1 januari 2008 worden omgezet, dat een aanspraak op levenslang partnerpensioen wordt verkregen ter grootte van 70% van het verlaagde ouderdomspensioen dat na omzetting resteert.
2. Het partnerpensioen dat verkregen wordt na gedeeltelijke omzetting van het ouderdomspensioen, wordt bepaald op basis van door het bestuur vastgestelde factoren. Deze factoren zijn vastgelegd in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 4. Het ouderdomspensioen zal na omzetting verlaagd worden en opnieuw worden vastgesteld.
3. Omzetting van ouderdomspensioen in partnerpensioen vindt plaats op de datum van beëindiging van het deelnemerschap en op de pensioeningangsdatum.
4. Het deel van het ouderdomspensioen waarop de gewezen partner als bedoeld in artikel 7 van dit pensioenreglement recht op uitbetaling heeft in verband met toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding kan niet worden omgezet in partnerpensioen.
5. Indien de (gewezen) deelnemer besluit (een deel van) zijn aanspraak op ouderdomspensioen uit te ruilen, vervalt (dit deel van) zijn aanspraak op ouderdomspensioen.
6. Omzetting van de aanspraak op ouderdomspensioen heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen.

7. Het in dit artikel bedoelde levenslange partnerpensioen gaat in op
  - de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt; of
  - de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt;
 en het wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.
8. Indien de in dit artikel omschreven omzetting is uitgevoerd en er nadien sprake is van einde van het huwelijk door echtscheiding of beëindiging van de gezamenlijke huishouding anders dan door overlijden, behoudt de gewezen partner aanspraak op het volgens dit artikel vastgestelde partnerpensioen.
9. Bij echtscheiding dan wel beëindiging van de gezamenlijke huishouding zullen betrokken partijen daarvan terstond schriftelijk mededeling doen aan de stichting onder overlegging van de benodigde bewijsstukken. De stichting is niet aansprakelijk voor eventuele nadelige gevolgen van te late melding.

De gewezen partner ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
10. Het verzoek voor omzetting van levenslang ouderdomspensioen in levenslang partnerpensioen dient zes maanden vóór de pensioeningangsdatum dan wel binnen 3 maanden na voortijdige beëindiging van het deelnemerschap schriftelijk kenbaar te worden gemaakt aan de stichting.
11. Een eenmaal gemaakte keuze voor omzetting is onherroepelijk en kan slechts éénmalig gedaan worden.

Artikel 21. Omzetting van partnerpensioen in ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft op het moment dat het ouderdomspensioen ingaat, eenmalig het recht om het gehele partnerpensioen of 50% daarvan om te zetten in een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen.
2. Het na een echtscheiding of beëindiging van de gezamenlijke huishouding vastgestelde bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 9 kan niet in de omzetting worden betrokken.
3. Het ouderdomspensioen dat verkregen wordt na (gehele of gedeeltelijke) omzetting van partnerpensioen, wordt bepaald op basis van door het bestuur vastgestelde factoren. Deze factoren zijn vastgelegd in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 4. In geval van gedeeltelijke omzetting van het partnerpensioen zal het partnerpensioen opnieuw worden vastgesteld.
4. Artikel 19 is van overeenkomstige toepassing op de verhoging van het ouderdomspensioen als bedoeld in dit artikel.
5. Het verzoek tot omzetting dient binnen zes maanden voor het moment dat het ouderdomspensioen ingaat, door de (gewezen) deelnemer bij de stichting te worden ingediend. Het verzoek dient mede door de partner van de (gewezen) deelnemer te worden ondertekend.
6. Na de omzetting vervalt de aanspraak op het omgezette (deel van het) partnerpensioen.
7. Een eenmaal gemaakte keuze voor omzetting is onherroepelijk en kan slechts eenmalig gedaan worden.

Artikel 22. Omzetting van ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft bij vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 19 de mogelijkheid om op de pensioeningangsdatum een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten in een AOW-overbruggingspensioen. Het ouderdomspensioen zal dan actuariael verlaagd worden. Het AOW-overbruggingspensioen is maximaal gelijk aan tweemaal de geldende uitkering voor gehuwde personen zonder toeslag als omschreven in artikel 9, eerste lid, onderdeel b en vijfde lid van de Algemene Ouderdomswet, vermeerderd met vakantietoeslag. Hierbij geldt dat het AOW-overbruggingspensioen wordt uitgekeerd vanaf de pensioeningangsdatum tot de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.
2. De omzetting in AOW-overbruggingspensioen is uitsluitend toegestaan indien dit zes maanden voor de pensioeningangsdatum schriftelijk is gemeld aan de stichting.
3. De in lid 1 bedoelde herrekening vindt plaats op basis van sekseneutrale factoren, zoals vermeld in de bij dit reglement behorende bijlage 4.
4. Een verzoek tot variatie in uitkering van ouderdomspensioen, conform de bovenstaande voorwaarden, dient mede door de partner te worden ondertekend.
5. Een eenmaal gemaakte keuze voor omzetting is onherroepelijk en kan slechts eenmalig gedaan worden.

Artikel 23. Variatie in pensioenuitkeringen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de mogelijkheid om op de pensioeningangsdatum te kiezen voor een in aanvang hoger ouderdomspensioen. Hierbij geldt het volgende:
  - a. de hogere uitkering geldt voor een periode direct aansluitend op de pensioeningangsdatum gedurende een periode van 5 of 10 jaar;
  - b. de hogere uitkering zal in een vaste verhouding van 100:75 ten opzichte van de lagere staan.
  - c. de lagere uitkering mag niet lager zijn dan het in artikel 27 lid 5 bedoelde bedrag.
2. Het ouderdomspensioen, verkregen als gevolg van variatie in pensioenuitkeringen, wordt bepaald op basis van door het bestuur vastgestelde factoren. Deze factoren zijn vastgelegd in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 4.
3. Het partnerpensioen blijft bij de herrekening van het ouderdomspensioen buiten beschouwing.
4. Het verzoek tot variatie in pensioenuitkeringen dient binnen zes maanden voor het moment dat het ouderdomspensioen ingaat, schriftelijk door de (gewezen) deelnemer bij de stichting te worden ingediend.
5. Een eenmaal gemaakte keuze voor variatie in pensioenuitkeringen is onherroepelijk en kan slechts eenmalig gedaan worden.

Artikel 24. Voorwaardelijke toeslagverlening

1. Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks per 1 januari een toeslag verleend indien en voor zover de middelen in de stichting naar het oordeel van het bestuur toereikend zijn. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald.

2. De voorwaardelijke toeslagverlening is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad van de stichting. Er wordt alleen een toeslag verleend indien de beleidsdekkingsgraad groter is dan 110%. De rekenregel voor de vaststelling van een eventuele toeslag is als volgt:
  - a. Eerst wordt de omvang van het voor toeslagverlening beschikbare vermogen boven de beleidsdekkingsgraad van 110% vastgesteld;
  - b. Vervolgens wordt de hoogte van de toeslag zodanig bepaald dat wanneer deze jaarlijks wordt toegekend de contante waarde van alle toeslagen maximaal gelijk is aan de hoogte van het voor toeslagverlening beschikbare vermogen. De hierbij gehanteerde discontovoet is maximaal gelijk aan het verwachte bruto rendement op aandelen als bedoeld in artikel 23a, eerste lid, onderdeel b. van het Besluit financieel toetsingskader pensioenen, verminderd met de uniforme kostenafslag voor beleggingskosten als bedoeld in artikel 23a, eerste lid, onderdeel b. van het Besluit financieel toetsingskader pensioenen.
3. Een toeslag wordt verleend op de uit hoofde van het pensioenreglement middelloon en de pensioenreglementen aanvullend middelloon en aanvullend middelloon-plus opgebouwde pensioenaanspraken en op
  - a. reeds ingegane ouderdoms-, partner- en wezenpensioenen;
  - b. de nog niet ingegane partner- en wezenpensioenen behorende bij reeds ingegane ouderdomspensioenen;
  - c. de pensioenen van (gewezen) deelnemers waarvoor het bestuur premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid heeft verleend, echter voor zover deze pensioenen zijn gefinancierd;
  - d. de na beëindiging van het deelnemerschap vastgestelde, nog niet ingegane pensioenen van gewezen deelnemers voor wie geen waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.
4. De hoogte van de in enig jaar toe te kennen toeslag wordt in bijlage 2 vastgelegd.

Artikel 25. Uitbetaling van de pensioenen

1. De pensioenen worden door de stichting uitgekeerd bij achterafbetaling in maandelijkse termijnen van een twaalfde deel van het jaarlijkse pensioen. De pensioenen worden uitgekeerd aan de pensioengerechtigde zelf, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de pensioengerechtigde of aan iemand die door de pensioengerechtigde is aangewezen.

Een volmacht van invordering is steeds herroepelijk. Aan de uitvoering van een volmacht kunnen door het bestuur voorwaarden worden gesteld.
2. Op de uitkeringen vinden de wettelijke inhoudingen plaats.
3. Op verzoek van de pensioengerechtigde worden de pensioenen uitgekeerd in een andere lidstaat van de Europese Unie dan Nederland. De stichting neemt de transactiekosten voor haar rekening.
4. Een rechtsvordering tegen de stichting tot het doen van een uitkering verjaart niet bij leven van de pensioengerechtigde.
5. Het bestuur verstrekt aan de pensioengerechtigde bij pensioeningang en daarna jaarlijks informatie over de uitkeringen waarop de pensioengerechtigde recht heeft en over de wijze van uitbetaling.

Artikel 26. Vervreemden en prijsgeven van pensioen

1. Vervreemding of elke andere handeling, waardoor de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten aan een ander toekent is nietig, tenzij:

- a. verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990; of
  - b. vervreemding plaatsvindt op grond van artikel 57, vijfde lid Pensioenwet.
2. Overdracht, in pandgeving of elke andere handeling, waardoor de (gewezen) deelnemer c.q. de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioen of zijn aanspraak op pensioen aan een derde toekent, is slechts geldig voor zover beslag op zijn pensioen of zijn aanspraak op pensioen geldig zou zijn bij ontbreken van andere inkomsten. Zodra de hiervoor bedoelde oorzaken hebben opgehouden te bestaan, worden de pensioenaanspraken hersteld, zonder dat de pensioengerechtigde uitbetaling van de intussen vervallen pensioentermijnen kan vorderen.
  3. Een volmacht tot invordering van uitkeringen uit hoofde van een pensioenrecht, onder welke vorm of welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.

Artikel 27. Afkoop van pensioen

1. Indien de som van het ouderdomspensioen uit hoofde van dit pensioenreglement en het ouderdomspensioen uit hoofde van het pensioenreglement aanvullend middelloon of aanvullend middelloon-plus op de pensioeningangsdatum het in lid 5 omschreven bedrag niet te boven zal gaan, wordt het ouderdomspensioen twee jaar na einde van de deelneming afgekocht. Voor deze afkoop is geen toestemming van de gewezen deelnemer vereist.

Indien de deelneming is beëindigd binnen twee jaar voor de pensioenrichtdatum, heeft de stichting het recht om het ouderdomspensioen zonder toestemming van de gewezen deelnemer af te kopen op de pensioenrichtdatum. Indien het hiervoor in dit lid bepaalde toepassing vindt ten aanzien van ouderdomspensioen, worden de medeverzekerde aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen eveneens vervangen door een uitkering ineens door uitbetaling van de contante waarde aan de rechthebbende.

Na de vervanging van de premievrije aanspraak door een uitkering ineens, kan door de betrokkene tegenover de stichting geen enkel recht worden ontleend aan de periode van deelneming waarop de premievrije aanspraak betrekking had en wordt bij de hernieuwde deelneming met die periode geen rekening meer gehouden.

2. Indien de som van het partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement en het partnerpensioen uit hoofde van het pensioenreglement aanvullend middelloon of aanvullend middelloon-plus bij ingang kleiner is dan het in lid 5 bedoelde bedrag, wordt het partnerpensioen binnen zes maanden na ingang daarvan afgekocht ten gunste van de rechthebbende hierop. De rechthebbende wordt door het bestuur geïnformeerd over de voorgenomen afkoop.
3. Indien de som van het bijzonder partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement en het bijzonder partnerpensioen uit hoofde van het pensioenreglement aanvullend middelloon of aanvullend middelloon-plus bij vaststelling hiervan kleiner is dan het in lid 5 bedoelde bedrag, wordt het bijzonder partnerpensioen binnen zes maanden na de melding van de scheiding afgekocht ten gunste van de rechthebbende hierop. De rechthebbende wordt door het bestuur geïnformeerd over de voorgenomen afkoop.
4. De in de leden 1, 2 en 3 bedoelde afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen aanspraak te vermenigvuldigen met de afkoopvoeten, die vermeld zijn in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 3. De uit te betalen afkoopwaarde wordt nog verminderd met wettelijke inhoudingen. De afkoopwaarde van het bijzonder partnerpensioen wordt uitbetaald aan degene die aanspraak kan maken op dat pensioen.
5. Het in lid 1 bedoelde bedrag wordt bij ministeriële regeling telkens herzien met ingang van 1 januari met de prijsindex. In bijlage 2 is een overzicht van het jaarlijks wijzigende bedrag opgenomen.

Artikel 28. Vrijstelling van de verplichting tot deelneming

1. Het bestuur kan op verzoek van een aangesloten onderneming voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die onderneming vrijstelling van de verplichting tot deelneming in de stichting verlenen conform het bepaalde in het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 (hierna: "het vrijstellings- en boetebesluit").

Vrijstelling kan worden verleend op een van de volgende gronden:

- a. in verband met bestaande pensioenvoorziening die al ten minste zes maanden van kracht was voordat de verplichtstelling als gevolg van gewijzigde bedrijfsactiviteiten op de onderneming en zijn werknemers van toepassing wordt;
  - b. in verband met concernvorming;
  - c. in verband met eigen cao;
  - d. in verband met onvoldoende beleggingsrendement;
  - e. om andere redenen.
2. Het bestuur kan aan de vrijstelling nadere voorschriften verbinden ter verzekering van een goede uitvoering van de Wet.
  3. Het bestuur kan een vrijstelling intrekken, indien niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het vrijstellings- en boetebesluit, of indien wordt gehandeld in strijd met een of meer aan de vrijstelling verbonden voorschriften.
  4. Aan de vrijstelling, bedoeld in lid 1 onder b t/m e, kan het bestuur het voorschrift verbinden dat de onderneming een financiële bijdrage betaalt voor de berekening van en ter vergoeding van het verzekeringstechnisch nadeel dat de stichting bij de vrijstelling lijdt.
  5. Aan de vrijstelling, bedoeld in lid 1 onder a en e, wordt door het bestuur het voorschrift verbonden dat de pensioenregeling van de onderneming volgens de berekening aan de hand van bijlage 3 bij het vrijstellings- en boetebesluit te allen tijde ten minste actuair en financieel gelijkwaardig is aan die van de stichting.
  6. Aan de vrijstelling, bedoeld in lid 1 onder d, wordt het voorschrift verbonden dat aan de pensioenregeling van de onderneming ten minste dezelfde aanspraken worden ontleend als aan de pensioenregeling van de stichting.

Artikel 29. Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. Degene die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, alsmede de rechtspersoon waarbij natuurlijke personen betrokken zijn die zodanige bezwaren hebben, kunnen, op verzoek, door het bestuur worden vrijgesteld van de verplichting tot naleving van de voor hen geldende statuten en reglementen.
2. Het verzoek geschiedt door indiening bij het bestuur van een door verzoeker ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat degene die de verklaring indient, overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, dat hij mitsdien noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door een aangesloten onderneming ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.
3. Wanneer het verzoek een rechtspersoon betreft, wordt de verklaring ingediend door het ingevolge de Wet of de statuten van die rechtspersoon daartoe bevoegde orgaan. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid houdt deze verklaring tevens in, dat de natuurlijke personen die behoren tot het orgaan dat ingevolge de Wet of de statuten bevoegd is te besluiten de vrijstelling aan te vragen, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.

Bij het verzoek, als bedoeld in dit lid, worden gevoegd:

- a. een gewaarmerkt afschrift van de statuten van de rechtspersoon, en
  - b. een gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.
4. Het bestuur verleent, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is, de vrijstelling. Aan een vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden welke noodzakelijk zijn in verband met de administratie van de stichting. Van de verleende vrijstelling wordt door het bestuur een bewijs uitgereikt.
  5. Aan een aangesloten onderneming die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.
  6. Ieder die vrijgesteld is van zijn verplichtingen als werkgever, is verplicht te zorgen dat het hem uitgereikte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats welke vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennis genomen.
  7. Ieder die vrijstelling heeft, is verplicht dezelfde bedragen welke hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan de stichting te betalen in de vorm van spaarbijdragen, hetgeen mede geldt voor een aangesloten onderneming die geen vrijstelling heeft, met betrekking tot de bijdragen welke zij verschuldigd is voor een werknemer die wel een vrijstelling heeft. Indien laatstbedoelde werknemer het bestuur daartoe verzoekt, worden de door de aangesloten onderneming reeds betaalde en door de stichting nog niet uitgekeerde spaarbijdragen onder aftrek van administratiekosten omgezet in pensioenaanspraken ten behoeve van de werknemer, door storting van het spaarbedrag als koopsom bij de stichting.

Toekomstige door de aangesloten onderneming te storten bijdragen worden dan eveneens als bijdragen voor pensioen beschouwd, waaraan de rechten worden ontleend als vermeld in dit pensioenreglement. Een werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een onderneming die wel is vrijgesteld, betaalt de door hem verschuldigde bijdragen rechtstreeks aan de stichting. Indien een werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een onderneming die wel is vrijgesteld, daartoe aan de stichting een verzoek doet, worden de door de onderneming reeds betaalde spaarbijdragen en door de stichting nog niet uitgekeerde, alsmede de door de onderneming nog verschuldigde spaarbijdragen onder aftrek van administratiekosten omgezet in pensioenaanspraken ten behoeve van die werknemer door storting van het spaarbedrag als koopsom bij de stichting.

8. De ten behoeve van een werknemer betaalde spaarbijdragen worden onder aftrek van administratiekosten door of namens de stichting geboekt op een bij de stichting aangehouden spaarrekening voor die werknemer. De stichting verstrekt jaarlijks aan de werknemer met een spaarrekening, een opgave van het saldo op de spaarrekening aan het eind van het voorgaande kalenderjaar.

Over de bedragen, opgenomen in de afzonderlijke spaarrekening per werknemer, wordt ten gunste van de rekeninghouder door de stichting op deze rekening rente bijgeschreven, berekend vanaf het einde van het jaar waarover de bijdragen zijn geheven, naar een per het einde van dat jaar geldende rentevoet krachtens het besluit inzake vaststelling marktrente. Het gespaarde bedrag voor de vervangende uitkering van het ouderdoms-, partner- of wezenpensioen wordt aansluitend aan het bereiken van de eerste dag van de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt in gelijke termijnen uitgekeerd gedurende een door het bestuur te bepalen periode van ten minste 15 en ten hoogste 25 jaar.

Indien het overlijden van de (gewezen) werknemer plaatsvindt voor het bereiken van de eerste

dag van de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, worden de spaarbedragen aangewend voor een uitkering aan de partner. De periode waarover voor de partner een uitkering wordt vastgesteld bedraagt een door het bestuur te bepalen periode van ten minste 15 en ten hoogste 25 jaar. Laat de (gewezen) werknemer geen partner na, dan wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een uitkering aan zijn kinderen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Bij afwezigheid van een partner of kinderen wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalig uit te keren bedrag wordt belast overeenkomstig het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Indien het overlijden van de (gewezen) werknemer plaatsvindt nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de partner. Laat de overledene geen partner na, dan wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een uitkering aan zijn kinderen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Bij afwezigheid van een partner of kinderen wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaarbedrag aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalig uit te keren bedrag wordt belast overeenkomstig het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Als de uitkering op jaarbasis niet meer bedraagt dan de wettelijke afkoopgrens, zoals bedoeld in artikel 27 lid 5, wordt het spaarsaldo eenmalig uitgekeerd aan de werknemer, de partner of de kinderen.

9. Indien een werknemer die geen vrijstelling heeft, uit de dienst treedt van een aangesloten onderneming die wel een vrijstelling heeft en niet opnieuw bij een zodanige onderneming in dienst treedt, wordt voor hem de pensioenregeling volledig van kracht.

Hetzelfde geldt indien een werknemer, die geen vrijstelling heeft en dienst is van een aangesloten onderneming, die wel vrijstelling heeft, overlijdt of de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Het voor deze werknemer geboekte spaarsaldo wordt als door hem betaalde bijdrage in de pensioenregeling beschouwd.

10. Een vrijstelling wordt door het bestuur ingetrokken:
  - a. op verzoek van hem aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. indien naar het oordeel van het bestuur de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer geacht kunnen worden te bestaan.
11. Het bestuur is bevoegd een vrijstelling in te trekken, indien betrokkene de daarbij gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft. Door deze intrekking wordt voor hem de pensioenregeling volledig van kracht en ontstaan dezelfde gevolgen, als hierboven in lid 9 omschreven.
12. Onverminderd het bepaalde in de leden 10 en 11 vervalt de vrijstelling welke is verleend aan een rechtspersoon, na verloop van vijf jaar na de datum van ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum waarop een vrijstelling is vervallen, kan een nieuwe vrijstelling worden verleend. Door het vervallen van de vrijstelling wordt voor hem de pensioenregeling volledig van kracht en ontstaan dezelfde gevolgen als hiervoor in lid 9 omschreven.
13. De beslissing op een verzoek om vrijstelling wegens gemoedsbezwaardheid, de intrekking van zodanige vrijstelling en het vaststellen van de voorwaarden geschieden schriftelijk door het bestuur en zijn met redenen omkleed. Een afschrift van die beslissing wordt door het bestuur toegezonden aan de betrokken werknemer of aangesloten onderneming die het verzoek om vrijstelling heeft gedaan.
De beslissing van de stichting is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

14. Ingeval stortingen zijn verricht voor zowel ouderdoms-, partner- en wezenpensioen vervangende uitkeringen, als voor uitkeringen die een tijdelijk overbruggingspensioen of een prepensioen vervangen, dienen de stortingen voor de tijdelijke overbruggingsuitkering en voor de vervangende prepensioenuitkering separaat te worden geadmistreerd.

Artikel 30. Aanvullende regeling voor ouderdoms-, partner- en wezenpensioen

Het bestuur kan op verzoek van een aangesloten onderneming aan de deelnemers of aan een bepaalde groep van deelnemers in dienst van de aangesloten onderneming, aanvullende ouderdoms-, partner- en wezenpensioenen toekennen tegen betaling van een premie en op door het bestuur vastgestelde overige voorwaarden. De inhoud van deze aanvullende regeling blijkt uit de tussen de aangesloten onderneming en de deelnemer te sluiten pensioenovereenkomst en uit het desbetreffende pensioenreglement (het pensioenreglement aanvullend middelloon of het pensioenreglement aanvullend middelloon-plus).

Artikel 31. Fiscale maximering

Op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 mag het totaal van pensioen op het tijdstip van ingang, behoudens de in artikel 18 d lid 1 van deze wet genoemde uitzonderingen van:

- a. aanpassing van het pensioen aan loon- of prijsontwikkeling;
- b. variatie in de hoogte van de uitkeringen;
- c. waardeoverdracht van pensioenaanspraken;
- d. gehele of gedeeltelijke onderlinge ruil van partnerpensioen, wezenpensioen en ouderdomspensioen;

niet meer bedragen dan de volgende maxima:

- ouderdomspensioen: 100% van het pensioengevend loon.
- partnerpensioen: 70% van het pensioengevend loon, dat de deelnemer op de pensioenrichtdatum binnen dezelfde functie zou kunnen bereiken.
- wezenpensioen: 14% van het pensioengevend loon, dat de deelnemer op de pensioenrichtdatum binnen dezelfde functie zou kunnen bereiken. Voor volle wezen geldt een verdubbeling van dit percentage.

Deze maxima dienen te worden opgevat met inbegrip van een uitkering op grond van de AOW, zoals voorgeschreven in de Wet op de loonbelasting 1964. Het pensioengevend loon is omschreven in artikel 18g, lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 32. Glijclausule

Indien deze pensioenregeling voor het moment van invoering ter beoordeling wordt voorgelegd aan de belastingdienst en blijkt dat deze niet in overeenstemming is met de opvattingen van de belastingdienst en/of de belastingrechter (en dientengevolge de pensioenregeling niet of niet volledig als zodanig wordt aanvaard), zal de regeling worden vervangen door een regeling die wel in overeenstemming is met de daaraan te stellen eisen.

Het bestuur is bevoegd zich neer te leggen bij de uitspraak van de belastingdienst en/of de belastingrechter. De aanpassing vindt automatisch met terugwerkende kracht plaats tot de datum van invoering of wijziging van deze pensioenregeling in het geval de aanpassing het gevolg is van een beschikking van de belastinginspecteur op de voorgelegde regeling. Bij de aanpassing wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de voorgelegde regeling.

Artikel 33. Onvoorziene gevallen en beslechting van geschillen

1. In alle gevallen waarin dit pensioenreglement niet voorziet, beslist het bestuur van de stichting.
2. Indien toepassing van enige bepaling van dit reglement ten opzichte van een deelnemer, de partner of kinderen van de deelnemer tot een onbillijkheid zal leiden is het bestuur bevoegd voor die personen een bijzondere voorziening te treffen.
3. Alle klachten en geschillen betreffende dit pensioenreglement zullen worden behandeld conform het bepaalde in het klachten- en geschillenreglement van de stichting.

Artikel 34. Datum inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2006 en laatstelijk gewijzigd op 1 januari 2018.

D.H.M. Muusers,
werknemersvoorzitter

A.M. Hess,
werkgeversvoorzitter

Bijlage 1 Grondslagen en premiepercentages

Maximum pensioengevend salaris en franchise (artikel 4, lid 3 en lid 5)

Jaar	Maximum pensioengevend salaris	Franchise Aardappel-sector GF-groothandel	Franchise Eierensector	Franchise Kaassector
2006	€ 30.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
2007	€ 30.606	€ 14.293	€ 14.293	€ 14.293
2008	€ 31.292	€ 14.603	€ 14.603	€ 14.603
2009	€ 32.481	€ 15.158	€ 15.158	€ 15.158
2010	€ 33.274	€ 15.528	€ 15.528	€ 15.528
2011	€ 33.590	€ 15.676	€ 15.676	€ 15.676
2012	€ 34.014	€ 15.874	€ 15.874	€ 15.874
2013	€ 34.596	€ 15.000	€ 15.000	€ 16.145
2014	€ 34.913	€ 15.000	€ 15.000	€ 16.293
2015	€ 35.231	€ 15.000	€ 15.137	€ 16.441
2016	€ 35.802	€ 15.243	€ 15.382	€ 16.707
2017	€ 36.508	€ 15.544	€ 15.685	€ 17.036
2018	€ 37.046	€ 15.773	€ 15.916	€ 17.287

Premiepercentage Basispensioen (artikel 12, lid 3)

Jaar	Agf-sector	Eieren-sector	Kaas-sector
2006	20,00%	17,50%	18,75%
2007	20,00%	17,50%	18,75%
2008	20,00%	17,50%	18,75%
2009	20,00%	18,75%	18,75%
2010	20,00%	18,75%	18,75%
2011	20,00%	18,75%	18,75%
2012	20,00%	18,75%	18,75%
2013	22,75%	21,50%	25,00%
2014	22,25%	21,00%	22,25%
2015	22,25%	21,00%	22,25%
2016	24,60%	23,30%	22,25%
2017	24,60%	23,30%	22,25%
2018	24,60%	22,25%	22,25%

Bijlage 2 Verleende toeslagpercentages, kortingen en grensbedragen voor afkoop

Toeslagpercentage (artikel 24)

Jaar	Actieven	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden
2007	2,00%	1,00%	1,00%
2008	2,20%	1,20%	1,20%
2009	0,00%	0,00%	0,00%
2010	1,95%	0,00%	0,00%
2011	0,00%	0,00%	0,00%
2012	0,00%	0,00%	0,00%
2013	0,00%	0,00%	0,00%
2014	0,00%	0,00%	0,00%
2015	0,00%	0,00%	0,00%
2016	0,00%	0,00%	0,00%
2017	0,00%	0,00%	0,00%
2018	0,00%	0,00%	0,00%

Kortingen (artikel 13, lid 2)

Jaar	Percentage
2013	2,00%
2014	0,50%
2015	0,00%
2016	0,00%

Grensbedragen voor afkoop (artikel 27, lid 5)

Jaar	Bedrag
2007	€ 400,00
2008	€ 406,44
2009	€ 417,74
2010	€ 420,69
2011	€ 427,29
2012	€ 438,44
2013	€ 451,22
2014	€ 458,06
2015	€ 462,88
2016	€ 465,94
2017	€ 467,89
2018	€ 474,11

Bijlage 3 Afkoopfactoren

Afkoopfactoren**Afkoop per € 1,00 aanspraak (artikel 27, lid 1, lid 2 en lid 3)**

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018; voor tussenliggende leeftijden vindt interpolatie plaats.

Leeftijd	Uitgesteld ouderdomspensioen (68 jaar)	Latent partnerpensioen	Ingegaan ouderdomspensioen	Ingegaan partnerpensioen	Ingegaan wezenpensioen
0	-	-	-	-	16,531
1	-	-	-	-	15,742
2	-	-	-	-	14,937
3	-	-	-	-	14,116
4	-	-	-	-	13,279
5	-	-	-	-	12,425
6	-	-	-	-	11,553
7	-	-	-	-	10,665
8	-	-	-	-	9,759
9	-	-	-	-	8,836
10	-	-	-	-	7,896
11	-	-	-	-	6,941
12	-	-	-	-	5,973
13	-	-	-	-	4,993
14	-	-	-	-	4,003
15	-	-	-	-	3,006
16	-	-	-	-	2,004
17	-	-	-	-	1,001
18	-	-	-	-	-
19	-	-	-	-	-
20	-	-	-	-	-
21	6,577	1,957	-	40,057	-
22	6,721	2,023	-	39,789	-
23	6,866	2,090	-	39,512	-
24	7,015	2,159	-	39,228	-
25	7,166	2,230	-	38,935	-
26	7,319	2,302	-	38,635	-
27	7,475	2,377	-	38,325	-
28	7,634	2,453	-	38,007	-
29	7,795	2,530	-	37,680	-
30	7,959	2,610	-	37,344	-
31	8,125	2,691	-	36,999	-
32	8,294	2,774	-	36,644	-
33	8,465	2,859	-	36,278	-
34	8,638	2,945	-	35,903	-
35	8,814	3,033	-	35,519	-
36	8,992	3,123	-	35,125	-
37	9,172	3,215	-	34,720	-
38	9,354	3,308	-	34,305	-
39	9,539	3,403	-	33,880	-
40	9,725	3,499	-	33,444	-
41	9,913	3,596	-	32,999	-
42	10,103	3,694	-	32,543	-
43	10,294	3,792	-	32,078	-
44	10,487	3,890	-	31,601	-
45	10,681	3,988	-	31,115	-
46	10,876	4,086	-	30,619	-
47	11,072	4,184	-	30,115	-
48	11,268	4,279	-	29,602	-
49	11,466	4,374	-	29,078	-
50	11,667	4,467	-	28,544	-
51	11,870	4,557	-	28,000	-
52	12,076	4,645	-	27,448	-
53	12,287	4,729	-	26,887	-

54	12,502	4,809	-	26,315	-
55	12,723	4,886	24,755	25,734	-
56	12,950	4,957	24,142	25,145	-
57	13,183	5,024	23,519	24,545	-
58	13,424	5,086	22,889	23,936	-
59	13,674	5,143	22,253	23,321	-
60	13,932	5,193	21,607	22,695	-
61	14,199	5,232	20,958	22,064	-
62	14,473	5,265	20,301	21,426	-
63	14,755	5,291	19,639	20,778	-
64	15,045	5,308	18,973	20,121	-
65	15,343	5,315	18,303	19,459	-
66	15,648	5,310	17,630	18,790	-
67	15,961	5,281	16,956	18,116	-
68	16,279	5,229	16,279	17,434	-
69	-	-	-	16,752	-
70	-	-	-	16,068	-
71	-	-	-	15,379	-
72	-	-	-	14,693	-
73	-	-	-	14,004	-
74	-	-	-	13,318	-
75	-	-	-	12,635	-
76	-	-	-	11,958	-
77	-	-	-	11,288	-
78	-	-	-	10,630	-
79	-	-	-	9,985	-
80	-	-	-	9,352	-
81	-	-	-	8,740	-
82	-	-	-	8,150	-
83	-	-	-	7,581	-
84	-	-	-	7,036	-
85	-	-	-	6,514	-
86	-	-	-	6,018	-
87	-	-	-	5,555	-
88	-	-	-	5,124	-
89	-	-	-	4,718	-
90	-	-	-	4,343	-
91	-	-	-	4,005	-
92	-	-	-	3,687	-
93	-	-	-	3,397	-
94	-	-	-	3,132	-
95	-	-	-	2,893	-
96	-	-	-	2,678	-
97	-	-	-	2,484	-
98	-	-	-	2,312	-
99	-	-	-	2,158	-
100	-	-	-	2,021	-

Bijlage 4 Flexibiliseringsfactoren

Vervroegingsfactoren

Vervroeging ouderdomspensioen (artikel 19)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018; voor tussenliggende leeftijden vindt interpolatie plaats.

Vervroegen van 68 jaar naar	Hoogte direct ingaand ouderdomspensioen voor € 1,00 ouderdomspensioen ingaand 68 jaar
55	0,514
56	0,536
57	0,561
58	0,586
59	0,614
60	0,645
61	0,677
62	0,713
63	0,751
64	0,793
65	0,838
66	0,888
67	0,941
68	1,000

De hoogte van het opgebouwde partnerpensioen blijft ongewijzigd bij vervroeging van de pensioeningangsdatum.

Uitruilfactoren

Uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen (artikel 21)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018; voor tussenliggende leeftijden vindt interpolatie plaats.

Leeftijd	Direct ingaand ouderdomspensioen voor € 1,00 partnerpensioen
55	0,197
56	0,205
57	0,214
58	0,222
59	0,231
60	0,240
61	0,250
62	0,259
63	0,269
64	0,280
65	0,290
66	0,301
67	0,311
68	0,321

Uitruil van ouderdomspensioen (ingaaud 67 jaar) in partnerpensioen bij einde deelneming dan wel op de pensioeningangsdatum (artikel 20)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018; voor tussenliggende leeftijden vindt interpolatie plaats.

Leeftijd	Extra partnerpensioen voor € 1,00 ouderdomspensioen ingaaud 68 jaar	Leeftijd	Extra partnerpensioen voor € 1,00 direct ingaaud ouderdomspensioen
21	3,361	45	2,678
22	3,322	46	2,661
23	3,285	47	2,646
24	3,249	48	2,633
25	3,213	49	2,622
26	3,179	50	2,612
27	3,145	51	2,604
28	3,112	52	2,600
29	3,081	53	2,598
30	3,050	54	2,600
31	3,019	55	2,604
32	2,990	56	2,612
33	2,961	57	2,624
34	2,933	58	2,639
35	2,906	59	2,659
36	2,879	60	2,683
37	2,853	61	2,714
38	2,827	62	2,749
39	2,803	63	2,789
40	2,779	64	2,834
41	2,757	65	2,887
42	2,735	66	2,947
43	2,715	67	3,022
44	2,696	68	3,113

Opmerking:

Uitruil is mogelijk voor zover het partnerpensioen niet meer bedraagt dan 70% van het ouderdomspensioen.

Uitruil van direct ingaaud ouderdomspensioen in partnerpensioen op de pensioeningangsdatum (artikel 20)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018.

Leeftijd	Extra partnerpensioen voor € 1,00 direct ingaaud ouderdomspensioen
55	4,597
56	4,440
57	4,288
58	4,145
59	4,009
60	3,879
61	3,759
62	3,644
63	3,536
64	3,433
65	3,338
66	3,249
67	3,175
68	3,113

Opmerking:

Uitruil is mogelijk voor zover het partnerpensioen niet meer bedraagt dan 70% van het ouderdomspensioen.

Uitruil van ouderdomspensioen in tijdelijk ouderdomspensioen (artikel 22)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018.

Leeftijd	Direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot 66 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen	Direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot 67 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen	Direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot 68 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen
55	2,382	2,206	2,057
56	2,537	2,329	2,157
57	2,728	2,478	2,275
58	2,968	2,661	2,418
59	3,277	2,892	2,594
60	3,692	3,189	2,815
61	4,274	3,588	3,101
62	5,151	4,148	3,483
63	6,617	4,991	4,021
64	9,553	6,400	4,830
65	18,369	9,224	6,183
66	-	17,703	8,894
67	-	-	17,034

Factoren voor hoog-laag pensioen

Hoog-laag variaties (artikel 23)

Geldig van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018; voor tussenliggende leeftijden vindt interpolatie plaats.

Leeftijd	Hoogte gedurende de eerste 5 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen	Hoogte na de eerste 5 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen
55	1,262	0,947
56	1,248	0,936
57	1,246	0,935
58	1,244	0,933
59	1,242	0,931
60	1,239	0,930
61	1,237	0,928
62	1,234	0,926
63	1,231	0,923
64	1,228	0,921
65	1,225	0,919
66	1,221	0,916
67	1,218	0,913
68	1,214	0,910

Leeftijd	Hoogte gedurende de eerste 10 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdompensioen	Hoogte na de eerste 10 jaar voor € 1,00 direct ingaand ouderdompensioen
55	1,190	0,892
56	1,179	0,884
57	1,175	0,881
58	1,172	0,879
59	1,168	0,876
60	1,164	0,873
61	1,160	0,870
62	1,156	0,867
63	1,152	0,864
64	1,147	0,860
65	1,142	0,857
66	1,137	0,853
67	1,132	0,849
68	1,126	0,845

Bijlage 5 Omzettingsfactoren opgebouwd ouderdomspensioen per 1 januari 2018

Leeftijd op conversiedatum	Geboortejaar	Procentuele verhoging ouderdomspensioen bij conversie van 67 jaar naar 68 jaar	Conversiefactor ouderdomspensioen ingaande op 67 jaar naar ouderdomspensioen ingaande op 68 jaar
21	1996	5,93%	1,0593
22	1995	5,94%	1,0594
23	1994	5,96%	1,0596
24	1993	5,97%	1,0597
25	1992	5,99%	1,0599
26	1991	6,01%	1,0601
27	1990	6,02%	1,0602
28	1989	6,04%	1,0604
29	1988	6,05%	1,0605
30	1987	6,07%	1,0607
31	1986	6,08%	1,0608
32	1985	6,09%	1,0609
33	1984	6,11%	1,0611
34	1983	6,12%	1,0612
35	1982	6,13%	1,0613
36	1981	6,15%	1,0615
37	1980	6,16%	1,0616
38	1979	6,17%	1,0617
39	1978	6,18%	1,0618
40	1977	6,19%	1,0619
41	1976	6,19%	1,0619
42	1975	6,20%	1,0620
43	1974	6,20%	1,0620
44	1973	6,21%	1,0621
45	1972	6,21%	1,0621
46	1971	6,21%	1,0621
47	1970	6,21%	1,0621
48	1969	6,23%	1,0623
49	1968	6,24%	1,0624
50	1967	6,26%	1,0626
51	1966	6,28%	1,0628
52	1965	6,31%	1,0631
53	1964	6,33%	1,0633
54	1963	6,36%	1,0636
55	1962	6,38%	1,0638
56	1961	6,41%	1,0641
57	1960	6,44%	1,0644
58	1959	6,46%	1,0646
59	1958	6,47%	1,0647
60	1957	6,46%	1,0646
61	1956	6,45%	1,0645
62	1955	6,44%	1,0644
63	1954	6,40%	1,0640
64	1953	6,36%	1,0636
65	1952	6,30%	1,0630
66	1951	6,24%	1,0624
67	1950	0,00%	1,0000